

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

Iurie Diaconu

judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Brașoveanu Renata, în numele inculpatului Gheorghîța Adrian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020 în cauza penală privindu-l pe

Gheorghîța Adrian XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.09.2019 – 23.12.2019;

Instanța de apel: 14.01.2020 – 28.01.2020;

Instanța de recurs: 05.05.2020-23.06.2020.

Asupra recursului ordinar declarat de avocatul Brașoveanu Renata, în numele inculpatului Gheorghîța Adrian,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 decembrie 2019, Gheorghîța Adrian a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1) și art. 151 alin. (1) Cod Penal și, cu aplicarea art. 364¹ Cod procedură penală, condamnat în baza:

- art. 287 alin. (1) Cod Penal închisoare pe un termen de 1 an;
- art.151 alin. (1) Cod Penal la închisoare pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 5 ani și 8 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod Penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central din 24.04.2018, stabilindu-i pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 5 ani și 9 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei a fost calculat din 23.12.2019.

Măsura preventivă nu a fost aplicată, deoarece inculpatul execută pedeapsa în locurile de detenție – Penitenciarul nr. 2, Lipcani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului 389 (trei sute optzeci și nouă) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, prima instanță, *în procedură prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, a reținut că: Gheorghita Adrian la 19.02.2017, aproximativ la ora 06:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, și aflându-se în apropierea stației pentru transport public, situată în fața clubului de noapte „TAO” amplasat pe bd. Mircea cel Bătrân 7, mun. Chișinău, intenționat, urmărind scopul vătămării integrității corporale lui Vicol Mihail, i-a aplicat acestuia intenționat multiple lovituri peste corp și cap, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 662/D din 27.06.2017, contuzia globului ocular drept cu lezarea retinei la nivelul maculei, și pierderea acuității vizuale până la 0,02, fractura oaselor nazale fără deplasare, echimoză periorbitală pe dreapta și hemitoracele drept, leziuni corporale care condiționează o incapacitate permanentă de muncă în volum de 35% și care se califică ca vătămare gravă.

Tot el, la 19.02.2017, aproximativ la ora 06:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, și aflându-se în apropierea stației pentru transport public, situată în fața clubului de noapte „TAO” amplasat pe bd. Mircea cel Bătrân 7, mun. Chișinău, intenționat, urmărind scopul vătămării integrității corporale lui Vicol Mihail, încâlcind grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și prin acțiuni ce prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, fără motiv, în prezența

martorilor oculari, intenționat și ilegal a aplicat lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului Vicol Mihail.

Astfel, cauzându-i-i ultimului, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 662/D din 27.06.2017, contuzia globului ocular drept cu lezarea retinei la nivelul maculei, și pierderea acuității vizuale până la 0,02, fractura oaselor nazale fără deplasare, echimoză periorbitală pe dreapta și hemitoracele drept, leziuni corporale care condiționează o incapacitate permanentă de muncă în volum de 35% și care se califică ca vătămare gravă.

Acțiunile inculpatului, au fost încadrate de prima instanță, în baza art. 287 alin. (1) Cod Penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită și în baza art. 151 alin. (1) Cod Penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care a provocat pierderea vederii, însoțită de pierderea stabilită a cel puțin $\frac{1}{3}$ din capacitatea de muncă* reieșind din:

- declarațiile inculpatului (f.d.67, vol. II);
- ordonanța de începere a urmării penale din 07.04.2017 (f.d. 1, vol. I);
- informația „903” nr. 2517 (f.d. 50, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a părții vătămată Vicol Mihail (f.d. 56, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Slobozenco Dumitru (f.d. 58, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Partole Corina (f.d. 59-62, vol. I);
- procesul verbal de audiere a martorului Mîndru Olga (f.d. 63-65, vol. I);
- raportul de expertiză judiciară nr. 662/D din 27.06.2017 (f.d. 80-81, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Pavel Iurie (f.d. 17, vol. II).

La individualizarea pedepsei, instanța a invocat prevederile art.7, 61, 75-78 și 84 alin. (1) și (4) Cod Penal, aplicând pedeapsa cu închisoare, în penitenciare de tip semiînchis, deoarece inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă și gravă, anterior a fost condamnat și în prezent execută pedeapsa sub formă de închisoare, a recunoscut vina integral și sincer s-a căit în cele săvârșite, nu este angajat în câmpul muncii, este celibatar, se caracterizează satisfăcător, dorește să restituie prejudiciul

cauzat părții vătămate în cazul solicitării și a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică.

Soarta cheltuielilor judiciare a fost soluționată în conformitate cu prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, dispunând încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a 389 lei cu titlu de cheltuieli de judicare, or în cauză a fost efectuată expertiza medico-legală.

Acțiune civilă nu a fost înaintată și măsura preventivă nu a fost aplicată, deoarece Gheorghiță Andrian execută pedeapsa în locurile de detenție – Penitenciarul nr. 2 Lipcani, iar corpuri delictive lipsesc.

3. Nefiind de acord cu sentința, în termen legal, au declarat apeluri acuzatorul de stat Balan Ecaterina și avocatul Brașoveanu Renata, în numele inculpatului.

3.1. Acuzatorul de stat prin apelul declarat, a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Gheorghița Adrian, recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) și art. 287 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa, în baza art. 151 alin. (1) Codul penal, 1 an închisoare și în baza art. 287 alin. (1) Codul penal, 5 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse, i s-a stabilit pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 5 ani și 8 luni.

Conform art. 84 alin. (4) Cod Penal, la pedeapsa stabilită a-i adăuga parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 24.04.2018 și a-i stabili pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 10 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului său s-a indicat instanța la stabilirea pedepsei definitive, prin prisma art. 84 alin. (4) Cod penal, nu a dispus cumularea pedepsei noi cu cea stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul central, din 24.04.2018, ci doar a adăugat la pedeapsa stabilită termenul de o lună rămas spre executare condamnatului, adică în esență nu a făcut un cumul de pedepse în sensul legii, ci a cumulat pedeapsa stabilită numitului prin prisma art. 90¹ Cod penal.

3.2. Apărătorul prin apelul declarat în numele inculpatului a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Gheorghiu Adrian să-i fie stabilită pedeapsa cu reducerea a $\frac{1}{3}$ din limitele minime aplicabile și aplicarea art. 90 Cod penal cât privește executarea pedepsei cu închisoare.

În susținerea apelului declarat, apărarea a menționat că, pedeapsa aplicată nu este pe măsura de a atinge scopurile prevăzute la alin. (2) art. 61 Cod penal, or pentru a fi atinse acestea, pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă.

În contextul circumstanțelor în care a fost comisă infracțiunea și a circumstanțelor ce caracterizează personalitatea inculpatului, executarea reală a pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului ar semnifica implicarea acestuia într-un mediu carceral pe o perioadă îndelungată, care ar fi în stare să-i dăuneze mai mult decât sa fie benefică acestuia și societății prin crearea dificultăților de resocializare.

De asemenea, instanța a dispus încasarea cu titlu de cheltuieli judiciare 389 (trei sute optzeci și nouă) lei din contul inculpatului în beneficiul statului, cheltuieli survenite în urma efectuării, la solicitarea organului de urmărire penală, a raportului de expertiză judiciară nr. 622/D din 27.06.2017, până la 09.02.2018, dată intrării în vigoare a Legii nr. 316 din 22.12.2017 prin care a fost exclus alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală.

Deci, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmau a fi trecute în contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020 a fost admis apelul acuzatorului de stat și în parte apelul avocatului, în numele inculpatului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și a cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Gheorghiu Adrian, recunoscut vinovat în baza art. 287 alin. (1) și art. 151 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare:

- în baza art. 287 alin. (1) Cod Penal pe un termen de 1 an;
- în baza art.151 alin. (1) Cod Penal pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 5 ani și 8 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, i s-a adăugat, la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Drochia, sediul central, din 24 aprilie 2018, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, în penitenciare de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei închisorii a fost calculat din 28.01.2020, cu includerea în acest termen a duratei aflării sub arest din 05.03.2016 – 07.03.2016, 28.04.2017 – 24.04.2018 și executării pedepsei din 24.04.2018 – 28.01.2020.

Cheltuielile judiciare au fost trecute în contul statului.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a statuat că la pronunțarea sentinței, instanța corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 287 alin. (1) și art. 151 alin. (1) Cod Penal.

Inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f. d. 65, vol. II), cauza fiind examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod Procedură Penală.

La numirea felului și măsurii de pedeapsă s-a ținut cont de: *caracterul și gradul de pericol social și prejudiciabil al infracțiunilor*, ele fiind săvârșite din intenție și atribuindu-se la categoria celor mai puțin grave și grave; *personalitatea infractorului* care anterior este judecat prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central din 24.04.2018 pentru infracțiuni similare (f. d. 59-61, vol. II); *prezența circumstanței atenuate* căința sinceră și *lipsa celor agravante*.

Subsecvent, instanța de fond a admis o eroare de drept cât privește stabilirea cuantumului pedepsei definitive, el urmând a depăși termenul de 5 (cinci) ani și 9 (nouă) luni, greșit adăugându-se doar 1 lună rămasă spre executare din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoria Drochia, sediul Central din 24.04.2018, neefectuându-se cumulul total sau parțial de pedepse.

Prin urmare, apelul procurorului este fondat și conform prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentinței i-a fost adăugată parțial, la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Drochia sediul Central, din 24.04.2018, stabilindu-i pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, în penitenciare de tip semiînchis.

Solicitarea apărătorului-apelant ce țin de soluționarea cheltuielilor de judecată a fost admisă, dispunându-se trecerea cheltuielilor de judecată în contul statului, deoarece art. 143 alin. (1) pct. 2) Codul de procedură penală stipulează că *expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale.*

În speță, expertiza a fost dispusă anume în acest sens și până la abrogarea alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 potrivit *căruia plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.*

5. Apărătorul Brașoveanu Renata a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020 în partea executării pedepsei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care lui Gheorghîța Adrian să-i fie stabilită pedeapsa cu reducerea a $\frac{1}{3}$ din limitele minime aplicabile și aplicarea art. 90 Cod penal cât privește executarea pedepsei cu închisoare, motivând că:

- pedeapsa aplicată nu este pe măsura de a atinge scopurile prevăzute la alin. (2) art. 61 Cod penal;

- eronat a fost reținut faptul că inculpatul, de vârstă relativ tânăr, are înclinări spre a atenta la ordinea publică și integritatea fizică a persoanei, el acționând contrar legii în legătură cu apărarea demnității femeilor ce îl însoțeau;

- impedimente la aplicarea art. 90 Cod penal nu s-au stabilit, iar executarea reală a pedepsei cu închisoarea ar semnifica implicarea inculpatului într-un mediu carceral pe o perioadă îndelungată, care ar fi în stare să-i dăuneze mai mult decât sa fie benefică acestuia și societății prin crearea dificultăților de resocializare, contravine art. 8 CoEDO.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat, și argumentând că instanța de apel a adoptat o soluție în conformitate cu prevederile legale, neconstatându-se erorile de drept invocate de recurent.

7. Se apreciază că recursul ordinar că a fost depus în termen legal, pronunțarea integrală a deciziei având loc la 27 februarie 2020, iar recursul a fost depus în instanța de recurs la 24 martie 2020 și că nu este în mod vădit nefundat, în sensul art.432 Cod de procedură penală, fiind admisibil.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri netemeinice, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța este în drept să îl admită, să caseze total sau parțial hotărârea atacate și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului declarat, se reține că apărarea invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând criticile expuse în recurs în raport cu decizia, Colegiul constată, că acestea sânt întemeiate și că erorile de drept nu pot fi corectate în prezenta procedură,

or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

În primul rând, din interpretarea art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel adoptă următoarea soluție: *admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Din partea dispozitivă a decizie rezultă că instanța de apel a adoptat soluția de admitere parțială a apelului apărării.

Vis-à-vis de soluția „*admiterii parțiale*” a apelului, se statuează că ea nu este specifică materiei penale și nu este reglementată de Codul de procedură penală, or soluția de „*parțial*” sau „*total*” se aplică doar la casarea hotărârii judecătorești.

Prin urmare, instanța de apel a pronunțat o soluție neprevăzută de art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală când a decis „*Admite ... în parte apelul avocatului Brașoveanu Renata...*”.

În al doilea rând, Colegiul constată că instanța de apel, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1. al prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile art. 414 Cod de procedură penală, interpretându-le eronat, soluția instanței de apel fiind afectată de erorile de drept prescrise în pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În sensul celor menționate supra, se reține că apărarea a declarat apel nefiind de acord cu individualizarea pedepsei și soluționarea chestiunilor legate de cheltuielile de judecată.

Lecturând textul hotărârii recurate se constată că acesta nu conține o motivare în sensul admiterii sau respingerii afirmațiilor avocatului-apelant referitoare la greșita individualizare a pedepsei, sub aspectul calculării cuantumului pedepselor stabilite pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) și art. 287 alin. (1) Cod penal cât și cu modalitatea de executare a pedepsei stabilite (aplicarea art. 90 Cod penal).

La fel, instanța de apel a procedat și la adoptarea soluției de aplicare a prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal la stabilirea cuantumului pedepsei definitive, nemotivând soluția adoptată, și a creat și o condiție mai gravă inculpatului, decât a solicitat acuzarea în apel.

Din interpretarea normelor prevăzute la art. 84 alin. (4) și art. 85 alin. (1) Cod penal se reliefează împrejurarea că prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal creează o situație mai favorabilă pentru inculpat, or în acest caz are loc stabilirea pedepsei penale pentru concurs de infracțiuni, condiția fiind ca faptele infracționale să fie săvârșite până la pronunțarea primei sentințe, cu includerea în termenul pedepsei durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe. Pedepsa stabilită pentru concurs de infracțiuni prevăzut la art. 84 alin. (4) Cod penal nu poate fi mai mică decât pedeapsa stabilită la pronunțarea primei sentințe, pe când pedeapsa definitivă în cazul cumulului de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară (art. 85 alin. (3) Cod penal).

Conform materialelor cauzei, Gheorghița Adrian a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea, în perioada 05 martie 2016 – 19 februarie 2017, a patru infracțiuni. Pentru două infracțiuni (*una săvârșită la 05 martie 2016 și una la 13 februarie 2017*) el a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul central, la 24.04.2018. Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la 23 decembrie 2019 a stabilit inculpatului pedeapsa definitivă prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) și (4) Cod penal.

Acuzatorul de stat, prin apelul declarat, nu a fost de acord cu modalitatea de calcul a pedepsei definitive rezultată din aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, motivând că prima instanță nu a dispus cumularea pedepsei noi cu cea stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul central, din 24.04.2018, ci doar s-a adăugat la pedeapsa stabilită termenul de o lună rămas spre executare condamnatului, adică în esență nu a făcut un cumul de pedepse în sensul legii, cumulând pedeapsa stabilită prin prisma art. 90¹ Cod penal.

Instanța de apel a admis apelul acuzării, doar că a stabilit pedeapsa definitivă nu potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, dar în baza art. 85 alin. (1) Cod penal, indicând că *„instanța de fond a admis o eroare de drept cât privește stabilirea cuantumului pedepsei definitive, el urmând a depăși termenul de 5 (cinci) ani și 9 (nouă) luni, greșit adăugându-se doar 1 lună rămasă spre executare din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoria Drochia, sediul Central din 24.04.2018, neefectuându-se cumulul total sau parțial de pedepse.*

Prin urmare, apelul părții acuzării este fondat și conform prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentinței lui Gheorghiu Adrian i-a fost adăugată parțial, la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Drochia sediul Central, din 24.04.2018, stabilindu-i pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, în penitenciare de tip semiînchis.”.

Statuarea instanței de apel nu poate fi considerată ca corespunzând exigențelor CoEDO, or ea conține doar fraze de ordin general, argumente neconcrete, nefiind întemeiată legal și prin admiterea apelului acuzării și adoptarea soluției de stabilire a pedepsei în conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, instanța de apel *a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În opinia Colegiului Penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelurilor și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelanților, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia hotărârii, cu atât mai mult că, în lumina jurisprudenței CtEDO, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (hotărârea *Ruiz Torija versus Spania*), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (hotărârea *Moreira Ferreira versus Portugalia*).

În al treilea rând, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Raportând prevederile art. 409 alin. (2) la 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiind obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Conform jurisprudenței naționale, *chestiunile de fapt* asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, iar *chestiunile de drept*

pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile de fapt și de drept menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

La caz, prima instanță a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile în baza art. 287 alin. (1) și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a preluat concluziile de primă instanță și le-a redat în felul următor: *„La pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate lui (pct. 9 a hotărârii recurate).*

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor (pct. 10 a hotărârii recurate).

*Colegiul penal constată cu certitudine că Gheorghița Adrian, a comis infracțiunile imputate lui prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod Penal, după semnele calificative „**huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită**” și art.151 alin. (1) Cod Penal, după semnele calificative: „**vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care a provocat pierderea vederii, însoțită de pierderea stabilită a cel puțin 1/3 din capacitatea de muncă**” (pct. 12 a hotărârii recurate).*

Totodată, potrivit materialelor cauzei, inculpatul, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d.

65, vol. II), cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod Procedură Penală (pct. 13 a hotărârii recurate).”

Temeiul real a răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale, răspunderii penale fiind supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală (art. 51 Cod penal).

Art. 113 Cod penal stipulează că *prin calificare a infracțiunii se înțelege determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală și că, aceasta se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.*

Din jurisprudența națională constantă se desprinde că vătămarea intenționată gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, în acest caz, calificarea trebuie făcută, în temeiul art. 145, 151 sau 152 Cod penal și art. 354 Cod contravențional (*huliganismul nu prea grav*). În cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii, în baza art. 145, 151 sau 152 și art. 287 Cod penal. Or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte (*non bis in idem*), garantat de art. 7 Cod penal, art. 22 Cod de procedură penală și art. 4 al Protocolului 7 la CoEDO, interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența fiind desemnată prin sintagma „aceeași faptă”.

Conform art. 364¹ alin. (1) și (7) Cod de procedură penală, inculpatul poate recunoaște doar săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, instanța urmând să aplice, totuși, dispozițiile art. 382-398 Cod de procedură penală în mod corespunzător.

Dacă în cadrul examinării conform procedurii simplificate după audierea inculpatului și/sau în timpul dezbaterilor au apărut circumstanțe care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată, deliberând în conformitate cu prevederile art. 383 Cod de procedură penală, prin o nouă încheiere motivată, va relua judecarea cauzei și va judeca cauza în procedura generală (*de exemplu, instanța, cu ocazia deliberării, nu este lămurită asupra împrejurărilor de fapt ale cauzei sau fapta*

imputată inculpatului nu a fost încadrată corect, dacă se constată că există vreo încălcare a normelor imperative din Codul de procedură penală).

Raportând starea de fapt și de drept, se conchide că instanța de apel, nu a respectat prescripțiile nominalizate supra, și nu a reacționat în modul prevăzut de lege cu referire la erorile de drept comise de instanța de fond (*calificarea oficială a acțiunilor inculpatului*), repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale, întru elucidarea împrejurărilor neconstatate de prima instanță în condițiile legii, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal, de vreme ce, în lumina jurisprudenței CtEDO, admiterea de către inculpat a circumstanțelor pe care s-a bazat condamnarea sa, adică acceptarea unei proceduri simplificate, nu include și calificarea lor în baza legii penale (*hotărârea Rostovțev versus Ukraina*).

Deci, hotărârile prezintă și deficiențe sub aspectul motivării stării de fapt și de drept, deoarece instanța de fond a făcut o motivare generală, confuză și fără o argumentare concretă, iar instanța de apel nu a reacționat, în modul prevăzut de lege, asupra erorilor de drept comise, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința, prin prisma prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, iar în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Brașoveanu Renata, în numele inculpatului Gheorghita Adrian, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, în cauza penală privind-l pe **Gheorghita Adrian XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 16 iulie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecător

Liliana Catan

Judecător

Ion Guzun

Judecător

Victor Burduh

Judecător

Nicolae Craiu